

Előfizetési árak:
 Évesre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben.
 Az előfizetéseket és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalásokat intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:
 PÉCSSETT, Mária-utca 1-35 szám
 I. EMELET
 hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény intézendő.
 —
 Kéziratok vissza nem adatnak
 —
 Hirdetések
 a kiadóhivatalban vétetnek 15

Aggodalmak.

Pécs, 1895. szeptember 7.

(*) A jövő évi költségvetésnek összeállítása már előre veti árnyékát, a mennyiben a józan gondolkodás szerint már előre lehet következtetni a folyó évi állami mérlegnek előttünk fekvő adataiból, hogy ez a költségvetés, a melynek a papíron szépnek és deficit-mentesnek „muszáj” lenni, — irreális lesz.

Mert tudvalevőleg a folyó év első felében az állami háztartásban súlyos és egész jelentőségükben még alig megítélhető visszaesések mutatkoznak és teljesen abnormális eltérések, a melyeket a bevételek feltüntetnek az előző évhez képest.

Ha nem is akarunk mindjárt pesszimisták lenni, az 1895. évi zárszámadás, már most is jogosult következtetések szerint, azt a szomorú tanúságot fogja nyilvánvalóvá tenni, hogy túl volt becsülve a polgárság teherviselési képessége és hogy nem létezik az államjövödelmek emelkedésének az a fokozata, melyre számítani kellene, nehogy a folyton növekedő kiadások újabb deficitekbe sodorják az országot.

A folyó év első két negyedéről szóló kimutatások mintegy felidéztek már ennek a veszedelemnek kísértetét és minden félhivatalos magyarázat és kommentálás dacára is aggályosnak tartotta és tartja mindenki az állami jövödelmek hanyatlását; mert ennek okát nem kereshetjük a pénzügyi közegek kiméletességében, hanem keresük és megtaláljuk a nép szegénységében, fizetőképességének hanyatlásában és főként a fogyasztási adóknál, valamint a vasúti jövödelmeknél a forgalom csökkenésében, a mi egyenesen kötségbefejtő jelenség.

Csak természetes ezután, hogy ezzel szemben idegesen várja a közvélemény, minő következtetéseket von le a kormányzat a múlt esztendőnek csüggesztő tapasztalásaiból, melyeket nem ellensúlyozhat az idej jobb termés sem, mert hiszen a hat forint alul járó buzaárak mellett Magyarországon bőségről és a viszonyok javulásáról nem lehet beszélni önámítás nélkül.

Nehéz és felelősséggel járó dolog ily körül-

mények között az állami budget összeállítása és az epigon-kormányának, az epigon-pénzügyminiszternek ugyancsak kétséges a helyzete, mikor a tételeknek erőszakolásával minden áron folytatni akarja a deficit nélkül való költségvetések előterjesztését.

Persze, mert létfeltétele a kormányának, hogy ilyen költségvetéssel lépjen a parlament elé és hogy vissza ne térjen a Szapáry-fele gazdálkodásra, melynek emlékei idegessé teszik a törvényhozást és idegessé tennek magát a különben közösügyes frakciót, melynek vezéréül Szapáry Gyula szegődött.

Hogyha Lukács László pénzügyminiszter elő merne állani egy ilyen deficit-es költségvetéssel, a többi között mindenestre kiténné magát a Szapáry gróf és társai kegyetlen bírálatának is; nem szólva arról, hogy az Apponyi-tábor meg éppen diadallal utasítaná vissza a kínált fuziót, alapos reményében annak, hogy a gyöngye kormány öröksége csakhamar az ölebe hull onkényt, minden kényelmetlen szövötközés nélkül.

Tudja ezt nagyon jól a Bánffy-kabinet és éppen ez okból megtesz minden elképzelhető és képzelhetetlen erőfeszítést, hogy a millennium esztendőjére elkerülje a visszafeljövés szegényletes vallomását, habár kevésbé szolid számvetés arán is, mint a milyent már megszokott az ország néhány év óta, hogy a zárszámadások lényegesen kedvezőbb eredményeket tüntettek fel a költségvetéseknél.

Jövöre azonban semmi kilátás erre, mivel kétszeres akadályul jelentkezik egyrészt a jövödelmek csökkenése, másrészt a kiadások el nem hátritható emelkedése. Már bevallottan is tíz millió forinttal növekszik 1896-ra a kiadások aránya, a miből szokás szerint a legtöbb esik többlettül a közös katonai költségekre, a Danaidák hordójába, melyet nem lehet megtölteni soha.

A mi lágyemeleg pénzügyminiszterünk azonban nem az az államférfi, a ki az állami háztartásnak ily szigorú és kritikus helyzetében erőlyesen tiltakozni merne a hadügyi budgetnek már is örületes folytonos emelése ellen. A pénzügyminiszter nem annyira az országot félti, mint in-

kább az állását és egy szóra, egy parancsra megadja, a mit a generálisok követelnek.

Nem törődnek azzal az egyenruhás urak, hogy más fontosabb és sürgősebb szükségletek is kielégítésre várnak; és szinte csudálatos az is, hogy az elutasithatlan kényszer nyomása alatt valamit előirányoznak a milleniumi iskolákra, az államvasuti beruházásokra és az anyakönyvi kiadásokra.

Mindeme költségek elől kitérni nem lehet, bármily vigasztalan képet öltön is a jövő évi budget, melyben a bevételek szaporítása sokkal nehezebb, és a mi ennél nagyobb baj, sokkal megbizhatatlanabb, mint a kiadásoké.

A fölemelt kiadási tételek azok bizonyosan valósulni fognak; de a fölemelt bevételi előirányzatok annál kérdésesebbek.

Egyébiránt csak egy pár hét mindössze, és a szakminiszter expozé-ja meg fogja világítani az ország pénzügyi helyzetét, természetesen a hivatalos szépités köntösében. De mivel az expozéval már együtt jár a budget és megítélhetőek annak hitelei és rendszere, — a pénzügyminiszter nagy küzdelem előtt áll a parlamenttel, melyben ezuttal ismét izgatott költségvetési viták várhatók.

* **Gabonakivitelünk és az idegen gabona versenye.** A mióta a szabadelvű kormány a kereskedelmi szerződéses vámpolitikát mezőgazdasági termelésünk legnagyobb versenytársaival szemben is inaugurálta, gabonakivitelünk rohamos hanyatlása még tetemesen fokozódott, az idegen gabona versenye pedig nem csak a külföldön nyomta el a magyar terményeket, hanem még itt, a belföldön, saját vámtérületünk is veszedelmes versenyt folytat. Ez az állapot tudvalevőleg rendkívül kedvezőtlen helyzetbe sodorta gabonakereskedelmi viszonyainkat s ezzel együtt az egész mezőgazdaságunkat is. E szomorú időknek jelei a következő adatok, melyeket a statisztikai hivatal a földmívelésügyi miniszterium használatára adott egybe. A folyó év első felében gabonakivitelünk a vámtérület határain túl 102 millió métermázsáról 74 millió métermázsára csökkent, míg a romániai és az orosz gabona bevezetése 21 millió métermázsára emelkedett. Gabonakiviteli mérlegünk tehát teljes 41 millió métermázsával lett ked-

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A palatinus családja.

A Magyarországon legnépszerűbb főhercegi családot súlyos csapás érte. Az egész nemzet a legmélyebb részvétellel veszi körül a szerencsétlenül járt László főherceg ravatalát. Ez a nagy veszteség annál kinosabban érinti minden magyarnak a szívét, mert közeledik az idő, a mikor meg kellene ünnepelnünk száz éves jubileumát annak, hogy az uralkodó házának ez a legmagyarabb ága Magyarországra jött. Sőt éppen most lesz száz éve, hogy a halhatatlan emlékü József nádor 19 éves korában, 1795-ben, Magyarországon legelőször megfordult.

Ez a jubileum előreláthatólag elmarad az idén, a nagy gyász, a nagy veszteség kizárja az ünnepséget, a szomorúság az örvendezést.

József főherceg 1795-ben való rövid itt időzése alatt annyira meghódította a magyarok szívét, hogy már a reá következő évben, 1796-ban, a pozsonyi országgyűlés egyhangulag megválasztotta őt Magyarország nádorispánjának; még pedig a nélkül, hogy a királyi üzenetet tartalmazó levelet fölbontották volna.

Hazánk történetében ez volt a második példa arra, hogy a nádort a királyi üzenet tudomásulvétele nélkül választották meg, ellenére az 1608-iki III. törvénycikknek, a mely megállapítja, hogy az országgyűlés a király által előterjesztett két katolikus és két protestáns főúr közül választja a nádort.

Az első eset, a mikor ettől a törvénytől eltértek, 1791-ben történt, a mikor József nádor bátyját, Sándor főherceget választották meg nádornak. Az utolsó nádor-választásnál, 1847-ben, a mikor József nádor fiát, József főhercegünk bátyját, István főherceget választották meg, szintén eltértek a törvénytől; még pedig azért, mert a nemzet minél több befolyást akart magának a nádorválasztásnál biztosítani.

József főherceg, a mikor 1796-ban nádorrá választották, még csak husz éves volt. Firenzében (Flórenc) nevelkedett 15 testvérel együtt. A mikor Magyarországra jött, alig tudott egy szót magyarul. A magyar nyelv helyett azonban magával hozta Firenzéből, a mely akkor a civilizációnak egyik központja volt, azokat a liberális eszméket, a miket atyja udvarában szitt magába.

II. Lipótnak, a ki mielőtt trónra lépett, Firenzéből kormányozta az Ausztria által elnyomott olasz tartományokat, mesze földre elment a híre, mint liberális, böles uralkodónak.

Lipót toszkánai kormányzósága alatt történt, hogy 1782-ben valami pörös ügyben Firenzébe vetődött egy Buonaparte nevű ajaccioi ügyvéd, aki tizenhárom éves fiacskáját is magával vitte. Buonaparte azért a kegyért járult a főherceg udvarmestere elé, hogy engedjék meg, hogy fiával megnézhesse a helytartói palotát. Kérését teljesítették. Fiával végigment a palota fényes termein s a kis főhercegek szobájába is beléptek. A főhercegek éppen játszottak. A nagyobbik közülük, Károly főherceg, meghívta a prókátort fiát, hogy játszszeék velük. Csatát játszottak, ölből öntött katonákkal és ólomágyukkal. A két

játszó társ huszonöt évvel később ismét találkozott egymással. Akkor is háborusdit játszottak. De már nem ólomkatonákkal. Buonaparte prókátort fiának akkor már annyira felvitte lsten a dolgát, hogy többé nem szorult arra, hogy madame Sans-Gène hiteibe mossa a fehéreneműjét. Akkor már I. Napoleon volt.

A mikor a husz éves új nádor Magyarországra jött, itt ugyancsak felfordult világ volt. A Martinovics-fele összeesküvés tagjainak kiontott vére még alig száradt le a hóhér pallosáról. Sőt Horvátországban még egyre fogdostak el embereket az alatt a gyanu alatt, hogy be voltak avatva az összeesküvésbe. A nádor előde borzasztó módon puszított el. Egy tűzijáték alatt közvetlen közelében feirobbant egy hordó puskapor és éktelenül megcsonkította. Néhány nappal később bele is halt sebeibe. Azt rebesgeték, hogy a puskapor nem véletlenségből robbant fel, hanem hogy Martinovicsot és társait megbossulták. Mindezen események miatt az országban nyomott hangulat uralkodott, amit még fokozott a francia köztársaság ellen folytatott, az egész országban népszerűtlen háboru is. A háboru óriási áldozatokat követelt, pedig a nemzet közeledett már a végkimerüléshez. A török háboruk, majd pedig a Rákócy-fele hadjáratok, azután ismét a török háboruk, az örökösödési háboruk Mária Terézia alatt, a török háboruk II. József alatt az országot majdnem koldusbotra juttatták. Most pedig a francia hadjárat szivta ki a nemzetből az utolsó vércseppeket. Tehát nem csoda, ha az egész országban általános volt az elégedetlenség.

Ilyen viszonyok között vette át a husz éves főherceg a nádori méltóságot. Amit ötven évi hiva-

vezőtlenebb. Valóban ez olyan eredmény, mely tönkre teszi mindazokat a reméltyéseket, melyekhez mezőgazdasági viszonyaink javulását fűztük!

Hirek.

Pécs, 1895. szeptember hó 7.

— **(A részvét.)** Az élte virágában elhunyt László főherceg iránt impozáns módon nyilvánult Pécs városában a részvét. A középületekre kitétték a gyászbogókat és valamennyi holnapra kitűzött nyilvános mulatságot elnapoltak. Így a tűzijáték egy hét múlva, f. hó 15-én lesz megtartva. Hasonlóképpen a kath. legény-egyletnek színelőadással egybekötött táncmulatsága; a Zsolnay-gyárbeli munkásoknak a Scholts féle sörcsarnok kerti helyiségében holnapra tervezett mulatsága bizonytalan időre elmarad. Miután a rendezők f. hó 15-én már „sztrájk”-ban lesznek, kérdéses nagyon, vajjon a rendőrség lesz-e szíves megengedni nekik a mulatságot.

— **(Veni sancte.)** Ma reggel fél nyolckor ment végbe a főgimnáziumi ifjúság ünnepélyes Veni sancte-ja a belvárosi plébánia templomban. Az ünnepi misét Gyikó Péter tanár celebrálta, mi alatt a főgimnáziumi énekkar Müller F. dur miséjét adta elő. Offertorium alatt Szuly Aladár VIII. oszt. tanuló az „Ave verum” soló gyönyörűen adta elő. A templomi ünnepség végeztével az ifjúság az intézeti rajsterembe vonult, a hol felolvasták az iskolai törvényeket. Fél egykor az ily alkalmakkor szokásos barátságos ebédre gyűltek össze a zirciek rendházában városunk notabilitásai. Résztvettek az ebédén: Erreth János orsz. képviselő, Blaskovich Istv. kir. tábl. eln., Rózsa Bertalan nyug. altábornagy, Zsolnay György főügyési helyettes, Szeredy József, Zsinkó István, Spiesz János kanonokok, Dragonescu Döme kir. pénzügyigazgató, Dischka Győző reáliskolai igazgató, Majorossy Imre főjegyző, Pataky Lucius dr. irgalmasrend perjele, Magenheim József belvárosi plébános, Soóts Gyula és Hemmerich Károly intézeti világi tanárok.

— **(Előléptetés.)** A m. kir. pénzügyminiszter Schnell János pécsi m. kir. adótitkár a X-ik fizetési osztályba léptette elő hasonló minőségben.

— **(Tolvaj a városházán.)** Csintalan kis dolog foglalkoztatja most a városházi urakat: valami házi szarka fészkel a torony alatti épületben, mely nagyon szeretheti a fényes ezüstforintokat. Kissasszony József városbíró hivatalos szobájából, az asztal fiókjából 63 fit olvasd: hatvanhárom forint egynehány krajcár hivatalos pénzt elemeltek. Véleményük szerint idegen ember nem követthette el a betöréses lopást, csakis olyan ember tehetné, ki a viszonyokat ismeri, tudja, hogy ott pénzt tartanak. Hírlik, hogy a rendőrség már nyomon van, főleg miután a nyomok nem lehetnek messze a rendőrségtől.

— **(Elismerés néhány tűzoltónak.)** A tegnapielőtt lejátszódott ferenciek-utcai szerencsétlenségnél tudvalevőleg számosak voltak azok a nemes szívű emberek, kik átérzve a helyzet válságosságát önként felajánlották magukat a szerencsétlenül járt munkások segítségére. Különösen néhány tűzoltó egyenruhás fiatal ember oly hévvel, oly jóakarattal hordta egyenkint ki a romokból a sérülteket, hogy méltó elismerésben részesülnek akkor, midőn itt nekik

taloskodása alatt a modern Magyarország és a mai Budapest megteremtése körül tett, az a története, a halhatatlanság. Nem foglalkozunk azokkal az alkotással, mert csakis családjáról akarunk beszélni, a melyet még ma is szinte legendába való szeretettel vesz körül a magyar nép.

József nádor háromszor nősült meg. Első neje II. Péter cár leánya, Alexandra Pavlovna nagyhercegnő volt. A főherceg imádott neje számára a budai hegyen tul elterülő Ürömben nyaralót építtetett. Mire a nyaraló elkészült, kriptává változott. A főhercegnő rövid házasság után elhunyt s a nádor Ürömben temettette el. A villából sírkápolnát csináltatott. Oroszországból pedig papokat hivatott, hogy imádkozzanak az elhunyt lelki üdvösségeért. De az orosz pópák csunyán visszaéltek a bizalommal. Amikor kiűzték a szabadságharc s a már meghalt József nádor családja Magyarországból elköltözött, az ürömi ortodox lelkészek is elhagyták az országot, de előbb feltörték a kriptát és elrabolták belőle a drágaságokat. Jókai Mór erről egy alsóuthi látogatás után így írt:

„Hogyha a halottak elmentek, hát az élők mért ne mulatnának el s egy szép napon eltűntek Ürömről. Senki sem kérdezősködött utánuk. Hanem körülbelül egy év múlva érkezik egy levél Miklós cártól István főherceghez, aki akkor Schaumburg várában lakott, a melyben tudatja vele a cár, hogy a mostoha anyja sírját Ürömben az őrizó prépost és énekesei megszenteltelenítették, a kriptát feltörték, a halott arany koronáját, ékszereit elrabolták és megszöktek vele. Ékszerek és a korona már kézrekerültek, a sírablók ott ülnek már a sibiriai ölmobányában, jöjjön tehát a nádor fia Szentpétervárra s vegye át a megtalált ékszereket és vigye vissza fenségess halott anyjának. István főherceg azon-

a nagyközönség haláját fejezzük ki. Ezek pedig Barant Odön, Ferencz Béla, Balatonyi Sándor, Liszkoványi János, Szager Mátyás és Schlegel János önkéntes tűzoltók.

— **(A szőlősgazdák figyelmébe.)** Azok a szőlősgazdák, kik szeszest italok kimérő-ével vagy kismértékben való elárúsításával foglalkoznak, abban a kedvezményben részesülnek, hogy saját termésű boraiktól a házi szükségletekre szánt bormennyiség után italadó fejében ezentul is csak a régebben fennállott fogyasztási adónak megfelelő részt fizetik; mihez képest felhívhatnak azok a szőlősgazdák, a kik a jelzett kedvezményre igényt tartanak, hogy ebbeli igényüket folyó évi szeptember hó 15-ig, legkésőbb azonban a szüret megkezdéséig a városi fogyasztási adóhivatalnál okvetlenül jelentsék be. A bejelentésbe befoglalandó egyszerűs mind a bejelentő lakhelye, házszáma, a családtagok száma, a szőlőbirtok terjedelme holdakban, a házi fogyasztásban felhasznált bor évi átlagos mennyisége hektoliterekben, a folyó évi remélhető termés hektoliterekben, a házi fogyasztásra és nagyban vagy 56 litert tevő mennyiségben való eladásra szánt bor mennyisége hektoliterekben. Az idei bortermés mindjárt a préselés befejeztével a városi fogyasztási adóhivatalnál okvetlenül pontosan bejelentendő. Az általános pincevizsgálat alkalomával talált a városi fogyasztási adóhivatalnál be nem jelentett bor, must vagy szőlőcefre, mint a város határában bejelentés nélkül behozott fogyasztási cikk fog tekintetni és az, kinél találtatott, bünvádi eljárás alá fog vonatni. A bejelentési igazolványok a pince szemle alkalmával felmutatandók. A bornak beszállítása, átvitele egyik pincéből a másikba, a bornak átengedése (eladás, cserélés utján stb.) vagy pedig annak kivitele a városból legalább is hat órával a bornak a pincéből elhordása előtt a fogyasztási adóhivatalnál annál is inkább bejelentendő, mert a későbbi pince-vizsgálat alkalmával a hiányzó bormennyiség után a fogyasztási adó kötelezettek pótlólagos fogyasztási adó fizetésére kötelezteni fognának. A felsorolt bejelentési kötelezettségek elmulasztása, ugy a felvétel és ellenőrzés akadályozása eseteiben a törvény büntető határozatai teljes szigorral fognak alkalmazásba vétetni.

— **(Nyomdász-ünnepély.)** A pécsi könyvnyomdások 1895. évi szeptember hó 15-én (vasárnap) a Scholz-féle sörcsarnok összes helyiségeiben saját önképzőkörük javára a „Pécsi polgári daloskör” szíves közreműködésével énekekkel, szavalattal, nemzetközi világpostával és táncal egybekötött ünnepélyt rendeznek, melynek műsora a következő: 1. „Dalünnep”, férfikar Thern Károlytól. Előadja a „Pécsi polgári daloskör.” 2. „Seege-pent”, Heine H. tól. Előadja Safcsák Rezső. 3. „A szórakozott kisasszony”, monolog. Előadja Frick Viktoria k. a. 4. „A holló”, Szász Károlytól. Előadja Israel Jakab. 5. „Az öngyilkos”, monolog. Előadja Novák Kálmán. 6. „Tempora mutantur”, Baumbach R.-tól. Előadja Safcsák Rezső. 7. „Kuplék”, Előadja Kirsteier János. 8. „Magyar népdalok”, Huber Károlytól. Előadja a „Pécsi polgári daloskör.” A zenét Kórodi Károly zenekara szolgáltatja. Kezdeté este fél 8 órakor. Belepti díj személyenkint előre váltva 40 kr., a pénztárnál 50 kr. Családjegy (3 személyre) előre váltva 1 frt, a pénztárnál 1 frt 20 kr. Jegyek előre válthatók özv. Tausz Vilmosné főfőzsdéjében, Murányi József cukrászdájában, Koch Péter fodrász-üzletében, Walla Ferenc óras-üzletében, úgyszintén az összes helybeli könyvnyomdáknak. — A könyvnyomdások

ban maga nem mehetett, az ocseset, József főherceget küldte maga helyett Pétervárra, ő vette át a koronát az ékszerekkel, neki hagyták meg, hogy sajátkezűleg koronázza meg és ékítse föl azokkal holt mostoha anyját. A felnyitott koporsóban még akkor is ép volt az örökhaló.”

Első neje halála után József nádor Hermína anhalt-berenburgi hercegnőt vette nőül, akinek elsőszülött fia István főherceg, a későbbi nádor volt. Tudjuk, hogy a forradalom kitörésekor István nádort a magyarok felszólították, hogy foglalja el a trónt. De a főherceg erről haláni sem akart. Amikor Jellachich betört az országba, mint nádornak neki kellett volna a magyar sereget az áruló bán ellen vezetnie. El is utazott Budáról a keszthelyi táborba, de onnan még az nap éjjel, 1848. szeptember 22-én Bécsbe ment.

Ezzel a tettevel elég fényesen beigazolta a dinasztiahoz való hűségét, ha a magyar korona visszatartása után még egyáltalán lehetett volna benne kételkedni, de azért a bécsi reakció még sem bizott benne. Hiszen unokája volt a liberális II. Lipótnak és fia a liberális József nádornak. A reakció emberei addig áskálódhattak ellene, mtg végre elvesztette az udvar kegyét. Németországba, Schaumburg várába vonult vissza, ahol elhagyatva, családtalanul, 1867. március 19-dikén elhunyt.

József nádor az anhalti hercegnő halála után harmadszor is megnősült. Mária Dorottya vürttembergi királyi hercegnőt vette el. Ebből a házasságból születtek József főherceg, a nádori ág mostani feje, továbbá Mária Henrietta főhercegnő, a mostani belga királyné, Stefánia özvegy trónörökösne anyja, és végre Erzsébet főhercegnő, Krisztina spanyol regens-

önképző körük, nevezetesen pedig könyvtárak javára rendezik ezt az ünnepélyt, melyet ajánlunk a t. olvasó közönség pártfogásába. — Már a 70 es években rendeztek hasonló mulatságot, melyen az akkor még egyedül álló „Pécsi dalárda” működött közre. Most pedig a mindinkább haladó „Pécsi polgári daloskör”-t nyerték meg a közreműködésre, amit mindkét egyesület — tekintve a jótékony és nemes célt — készséggel tett meg.

— **(Tolvaj cseléd.)** Vérében lehetett már Keszthelyi Vilmának a lopás mániája, mert ha valamit meglátott, azt szép csendesen elemelte. Mennd Lajos dr. baranyamegyei tiszti főorvosnál szolgált legutóbb Keszthelyi Vilma, honnan is egy szép reggelre minden eicsenhető fehérneműt ellopott; különös előszeretettel viseltetvén a finom battiszt zsebkendők iránt. Nem sokáig élvezhette a lopott gyümölcs adta gyönyöröket, mert a lopást követő néhány nap múlva Selényi Antal rendőrbiztos nyakon csípte ő nagyágát.

— **(Zrinyi-ünnepély Szigetvárott.)** Mint szigetvári tudósítónk írja, tegnap fényes ünnepély játszódott le városunkban. Szigetvár hazafias polgársága Zrinyi Miklós hős halálának emlékére nagy ünnepélyt tartott, mely alkalommal a fényesen kivilágított Zrinyi-tér közepén levő szobor előtt a város egész közönsége összegyűlt. Majd lelkeztető beszédek mondtak a nagy hős emlékezetére, ki vagonát, életét, mindenét hazájáért feladta. Ma (szombat) délelőtt ugy a városi, mint a vártemplomban fényes celebratussal gyászmise tartatott; s az egész ünnepélyt este bankett zárta be. Örökké emlékezetes ünnepély marad ez a szigetváriaknak, kik oly odaadással, oly megilletődve ünnepelték végig a két napig tartó ünnepéget, m szerint látszott, bele tudják képzelni magukat abba a régi harcra korbá, melyben városuk örökemlékü patronusa, a hős Zrinyi — küzdött.

— **(Őszi menetrend a dunai hajózásnál.)** A Dunagőzhajós társaság menetrendje október 1-ével a következőleg fog megváltozni: Budapestről Mohácsra a hajó este 10 órakor érkezik, s a másnap reggel 5 óra 40 perckor Mohácsról induló 3. sz. vonatához csatlakozik. Mohácsról Orsova felé hetenkint 2 szer induló hajó reggel 5 órakor indul, s így az előtte való napi 6. sz. vonat bir ehhez csatlakozással, mely Mohácsra este 6 óra 40 perckor érkezik. Orsovaról Mohácsra este 11 óra 15 perckor érkező hajó a reggel 5 óra 40 perckor induló 3. sz. vonatához, s a Budapest felé Mohácsról d. e. 10 órakor induló hajó a 4. sz. vonatához csatlakozik. E csatlakozások kedvezőtlenek lévén, az I. cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság megengedte, hogy ugy a Budapest felől, mint Orsova felől Mohácsra érkező s a csatlakozásra váró utasok a várakozási időt, illetve az éjszakát a hajón tölthessék.

— **(Elhalasztott nyári mulatság.)** A pécsi kereskedelmi kaszinó f. hó 8-dikára (vasárnap) tervezett nyári mulatságát bizonytalan időre elhalasztja. Kisebbségi akadályokon kívül főleg László főherceg iránti kegyeletből történt az elhalasztás.

— **(Kézre került betörő.)** Hetek óta izgatottságban tartotta a külvárosi lakókat a már említett öt rendbeli lopás. Nagymennyiségű ágynemű s más ruhanemű cserélt gazdát, de a tolvaj csak nem került elő. Nehány napja történt, hogy Selényi rendőrbiztos — mint már akkor jeleztük — a notórius tolvajt Kőrber Menyhért személyében megcsípte. Körber pécsi születésű, foglalkozására nézve kujtorgó,

királyné anyja, akit Ferdinand osztrák eszteri főherceg, majd pedig ennek halála után Károly Ferdinánd főherceg vett nőül.

József főherceg 1864-ben vette el Koburgban Ágost szász koburg gothai herceg leányát, Klotild hercegnőt. Ebből a házasságból hét gyermek származott. Erzsébet főhercegnő, aki 1866-ban egy éves korában meghalt, Mária Dorottya főhercegnő, aki 1867-ben született, a három évvel fiatalabb Margit főhercegnő, aki 1891-ben Thurn-Taxis herceghez ment nőül. Eljegyzése éppen szülei ezüst mezejőjén, 1890. július 15-én történt. Negyedik gyermeke, József Ágost főherceg, most huszonhárom éves. Királyunk unokáját, Gizella főhercegnő és Lipót bajor herceg leányát vette el. A főhercegi pár ötödik gyermeke László főherceg, aki iránt most nyilván az egész nemzet mély részvéte, a hatodik Erzsébet főhercegnő, és végre a legifjabb, a tizenegy éves Klotild főhercegnő.

Hogy a főhercegi család minden egyes tagjának nyelve, gondolkozása, lelke és egész érzelmevilága magyar, azt fölösleges is mondani. József főherceg nőtestvérei közül, mint már mondtuk, Erzsébet főhercegnőnek két férje volt. Első házasságából származik Mária Terézia főhercegnő, aki Gizella főhercegnő sógorához, Lipót bajor herceghez. Luitpold regensherceg legidősb fiához ment nőül. Mária Terézia főhercegnő tehát a harmadik nő a nádor családjából, a ki a királyi trónra kerül. A negyedik nek a trónját elrabolta a mayerlingi katasztrófa. A főhercegnő második házasságából származik a Pozsonyban lakó Frigyes főherceg, Károly István fő-

ki egyedüli céljaul a lopást tüzte ki, a melyért már egy ízben 2 évig fegyházban ült, eddig meg nem határozható becsértékű holmit lopott el öt különböző helyen. Saját vallomása szerint az eltulajdonított tárgyakból 50 frtot pénzelt, a mely összegből elfogató sakor csak egy fillért találtak. Két társát mind eddig nem nevezte meg, pedig a fenyítő eljárás, melyet vallatásakor alkalmaztak, eléggé rábirhatta volna annak megmondására. Tegnap délután adta át a rendőrség Körber Menyhértet a királyi ügyészségnek egy kocsi-ra való lopott ruhanemű kíséretében, mely egyelőre is elég ajánlólevél.

— **(Névváltoztatás.)** Prohaszka Mihály pécsváradai illetőségű mágocsi lakos nevét belügyminiszeri engedéllyel Kovácsra változtatta.

— **(A beiratások eredménye városunk tanintézetében.)** A pécsi állami főreáliskolában eddig 470, — a zirci-ciszterci rend gimnáziumában 416, — a kath. tanítóképzőben 74, — a felső kereskedelmi iskolában 73 tanuló irtak be. — A város által tartott községi tanintézetekbe beiratott összesen 2824 tanuló és pedig: I. Polgári leányiskolában az I. osztályba 70 (párhuzamosítva lesz), a II. osztályba 71 (párhuzamosítva lesz), a III. osztályba 54, a IV. osztályba 42; összesen 237. II. A helyi fiúiskolában: az I. osztályba 74, a II. osztályba 70, a III. osztályba 81, a IV. osztályba 79, az V. osztályba 81, a VI. osztályba 38; összesen 423. III. A helyi leányiskolában: az I. osztályba 25, a II. osztályba 31, a III. osztályba 32, a IV. osztályba 47; összesen 136. IV. A szigeti külv. fiúiskolában: az I. osztályba 88, a II. osztályba 91, a III. osztályba 72, a IV. osztályba 71; összesen 322. V. A szigeti külv. leányiskolában: az I. osztályba 65, a II. osztályba 55, a III. osztályba 68, a IV. osztályba 60, az V. osztályba 33, a VI. osztályba 22; összesen 303. VI. Az Ágoston téri fiúiskolában: az I. osztályba 78, a II. osztályba 87, a III. osztályba 84, a IV. osztályba 62, az V. osztályba 83, a VI. osztályba 59; összesen 444. VII. Az Ágoston téri leányiskolában: az I. osztályba 65, a II. osztályba 68, a III. osztályba 68, a IV. osztályba 51, az V. osztályba 68, a VI. osztályba 30; összesen 350. VIII. A felső vámház utcai fiúiskolában: az I. osztályba 72, a II. osztályba 81, a III. osztályba 87, a IV. osztályba 59; összesen 299. IX. A felső vámház utcai leányiskolában: az I. osztályba 90, a II. osztályba 70, a III. osztályba 73, a IV. osztályba 51; összesen 284. X. A Rudófinum árva-házi leányiskolában: az I. osztályba 4, a II. osztályba 5, a III. osztályba 11, az V. osztályba 6; összesen 26. Sok osztálytanítványos a minán sem tanterem, sem tanterem nincsenek, a bajon valószínűleg félnapos oktatással tognak segíteni. Az ipar és ismét iskolákban a beiratások holnap, szept. 8-án lesznek.

— **(A kir. közjegyzők nem banketoznak.)** Mint értesülünk, a kir. közjegyzőség 20 éves jubileumára összejött kir. közjegyzők a holnapra tervezett ünnepélyes bankettet László főherceg iránti kegyeletből nem tartják meg.

— **(Réz-pecsétnyomók.)** Az állami anyakönyvvezetők számára a hivatalos iratok kiállításához szükséges bélyegzőket a belügyminiszer központilag küldte meg minden törvényhatóságnak, így vármegyéknek is, hogy a bélyeg alakja és nagysága ország-szerte egyenlő legyen. Ezenfelül pecsétnyomókra is szükségük lévén az új anyakönyv-vezetőknek, arról a miniszer már nem gondoskodott, hanem egyszerűen ajánlotta az általa kiszemelt budapesti céget a törvényhatóságok figyelmébe. A vármegye alispánja már meg is rendelte a pecsétnyomókat, melyek megvásárolták egyenlőre lesznek.

herceg és Jenő főherceg. Vegre Mária Krisztina spanyol regenskirályné, aki mindjárt Frigyes főherceg után született. Erzsébet főhercegnő gyermekei is mind tudnak magyarul. Különös véletlenség, de rá két mutatni, hogy József nádor utódai közül egyetlen egy sem tartozkodik állandóan Bécsben.

Henritte belga királyné, mint a nádor valamennyi gyermeke, szintén Alesuthon nőtt fel s jól tud magyarul. Valamikor sűrűn látogatott el az alcsuthi kastélyba, de mióta leányát, Stefánia özvegy trónörökösét az a borzasztó csapás érte, nem jött többé közénk.

Igy virágozik ma is a halhatatlan nádor családja mindenütt, a hova jó csillaga elvezette, a népek millióinak szeretetétől körülvéve. Utódai közül a kettő, kis spanyol király és a bajor regensherceg fiának elsőszülöttje, királyi székben fog ülni. Mily rég ideje annak, hogy magyar vérből származó király volt! A belga királynénak nem született fia. Férje után annak öccsese, a Flandriai gróf kerül Belgium trónjára.

A sötét gyász, a mely tegnap óta a nádor család fölött áll, kétségtelenül fájdalmas benyomásokat fog feleltetni. Csak óhajtani tudjuk, hogy a bánat és szomorúság felhői minél előbb elvonuljanak a mélyen süjtött család felől, erősen hiszünk, hogy a most megzavart boldogság az idő gyógyító balzsama, még a magyar nép szeretete és vonzalma következtében újra vissza fog térni azzal a hagyományos szerencsével együtt, a mely teljes száz év óta mindenha hű kísérője volt az általánosan kedvelt „magyar” főhercegi családnak.

— **(Vegetáriánus csizmadia.)** A bálicsi szőlőkől ma reggel a császár érdekes alakot liferált be a rendőrségnek. Ez a férfiú igen szerény öltözködést viselt: inget, gatyát és egy viharedzett kalapot. A császár akkor fogta meg, a midőn a fiatal szőlőkők első termését dézsmálgatta és a kalapját megszede az édeskés fekete boggyókkal. A rendőrségneél zavartan adta elő az atyafi, hogy a neve Kurucz István. Csurgóra való és ott a két hét előtti időkig mint csizmadia-legény volt hasznos tagja a társadalomnak; azonban megunta az emberiség és a csizmadák között a jogviszony szabályozását és két hét előtt az ezuttal magán viselt kosztümben meglépett hazulról. Bolygott szerte-széjjel a környéken, a míg a pécsi határba nem ért, hol a szülőket különösen kellemeseknek találta. Azóta aztán ott bujdosott és szőlőből, gyümölcsből tengette életét. A rejtélyes ember, a kinek zavart feleletei nem adnak teljes felvilágosítást, most a rendőrség foglya.

— **(Mennyi iskolaport hordanak a gyermekek.)** Egy higiénikus röviddel ezelőtt megállapította, hogy 40–50 iskolagyermek, a kik egy 60 méter nagyságú iskola szobájában gyűlnek össze, száraz időben naponta 200 gramm, esős időben pedig 3–4 száz gramm, tehát közel egy fél font port és piszkot hordanak egybe. Egyetlenegy gramm-ban e porból félmillió, sőt közel két millió gombát találtak, melyek közül igen sok járványt terjeszt. Öt perc alatt lemezekre fogott el mintegy száz olyan gombát, míg egy rendes lakószobában kétszer annyi idő alatt csak hatott fogott.

— **(Helyreigazítás.)** Lapunk egyik nem régi számában „Ha nincs tanító” című hírlünkre vonatkozólag jó kezeblől azt az értesítést vettük, hogy az ottani segéd-tanító állásra Reiner Mária okl. tanító egyhangulag és véglegesen lön megválasztva. Így tehát akkor megirt hírlünk ennyiben módosításra szorul.

— **(Ki a legény a csárdában?)** Szép kis verekedés játszódott le tegnap éjjel egy, a város határán levő csárdában. Bernát János kanász legény a közhöz puszták egyikéről, mintha feltett szándéka lett volna — tegnap mulatni kezdett.

Vacami Tatar Péter fele rémhustóriában olvashatta, hogy a betyárok hogyan mulatnak, — két gyertyát kért a kocsmárosától s három pint bort, s azt maga elé állította. Ivott egyre ivott s tán többet is ivott volna, ha esendes borozgatása között nem piszkálja a veszekedés ördöge Jámbor munkás emberek ültek nem messze tőle, kik a legénynek sem ártanak, ha őket nem bántják, — ezekben kötött bele Bernát János.

Talán aludnátok inkább — kezd a kanász — nem hogy itt isztok?! Sérthette e kijelentés a 4–5 munkást, úgy hogy gondolhatni válasz nélkül nem hagyták a veszekedő természetű disznó-pásztort. Megkezdődött a vita közöttük; szót, szó követett, elég az hozzá, hogy meglehetősen összekülönböztek.

Majd megmutatom én mindjárt, ki a legény a csárdában, fakad ki a felbőszült Bernát, s fokosával a munkásoknak ment, kik is néhány ütést zsebre vágva, leteperték a kanászt. Nem tellett bele öt perc a csárda ismét esendes lett: a munkások tovább iddögáltak, a kanászt pedig átadták az őrnak. Legalább tanult egy kis becsületet.

— **(Egy kis helyreigazítás)** Egy „feltétlenül megbízható” amerikai lap a következőket közli:

Tegnap számunkban szerlelt érdekes részleteket irtunk meg Barrie város egéséről és pontos jegyzékét közöltük a létegeteknek is. Ma pedig a legiobb forrásból arról értesültünk, hogy tegnap közleményünk annyiban szorul egy kis helyreigazításra, hogy Barrie-ban már évek óta nem volt tűz és hogy egy Barrie nevű város egyáltalán nem is létezik.

TÁVIRATOK.

— **László főherceg halálához.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) László főherceget szerdán délelőtt fogják eltemetni a budavári sz. Zsigmond kápolnába, a hol családja többi tagjai is örök álmukat aluszszák. Másféle kombináció szóba se került.

Az egyetemi orvos-professzorok határozottan kárhoztatják, hogy László főherceget nagy veszteségei dacára Budapestre szállították. Ez a körülmény nagyban hozzájárult a katasztrófához.

Ráth Károly főpolgármester és Bánffy Dezső b. miniszterelnök József főherceghez meleghangú részvételtáviratot küldtek.

Vaszary Kolos hercegprimásnak tudomására jutván a gyászhir, könyekre fakadt.

— **Sok hühó semmiért.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap és ma konokul tartotta magát a hír az egész fővárosban, hogy

Dániel Ernő kereskedelmi miniszter Ostendében meghalt. A szerkesztőseket és miniszteriumokat egész nap zaklatták a telefonon a hiteles információkért, de ezek nem tudtak semmi pozitívet mondani. Növelte a nyugtalanságot, hogy Dániel miniszter családja tudakozódó táviratára még az éj folyamán sem kapott választ. Bécsben Jósika miniszteriumából Máriaffy miniszteri tanácsos telefonon kérdezte a magyar miniszterelnökséget, a kereskedelmi miniszteriumot, de nem tudtak semmit se. Végre ma jelentették Bécsből, hogy Dániel miniszter tegnap rosszul érezte magát, az államvasutak igazgatóságához külön szalon-kocsiért telegrafált. A miniszter már ma délután Bécsbe érkezett, honnét estére érkezik Budapestre. A miniszterelnökségnek, a mely Ostendébe sürgönyözött, maga Dániel miniszter felelte, hogy nincs semmi baja.

— **Takács Zoltán szembesítése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Berecz Antalt, kit ma hoztak föl a szegedi csillagbörtönből, a hol reá mért büntetését üli, ma szembesítették Takácssal. Berecz Takács szemébe mondta bűnösségét; Takács tagadott erősen. A vizsgáló bíró ki fogja mondani a vád alá helyezést, de előbb a tanukat kell kihallgatnia.

Művészet, irodalom.

— **Milleniumi történet.** Az „Atheneum” r. társulat kiadásában megjelenő „A magyar nemzeti története” című tizkötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből megjelent a 36. és 37. füzet, melyekben Pór Antal folytatja „Az Anjou-k kora” nagyszabású monografiáját, Károly Róbert király családi viszonyainak és utolsó éveinek váiamint az akkori belső állapotok ismertetését befejezve, átter „A nápolyi hadjáratok korára” (harmadik könyv). Ez a korszak a legfényesebbek egyike hazánk és nemzetünk történetében. Ebben a korszakban, Nagy Lajos uralkodása alatt, volt legnagyobb és leghatalmasabb a magyar birodalom, mely akkor a Középtengertől egész az Északi- és Balti tengerig terjedt ki. Mint díszes műmellékletek vannak a füzetekhez csatolva: A nápolyi Szent-Januarius templom főkapujának sikerült fénynyomata; a „Liber de septem signis” című kéziratból „Zsigmond császár mint nap” című allegoria; továbbá „Mária királyné kettős pecsétjének” hasonmása aranyozott szinben és „Az aacheni székes egyház” sikerült távlati képe díszes fametszetben. A számos szöveggép közül ki kell emelnünk a következőket: Róbert király sir-emléke a nápolyi Sante Chiara templomban; Róma középkori képe Benozzo Gozzoli falfestménye után; „Johanna királyné” Giotto falfestménye után; „Az udinei városháza” stb. Az egyes füzet ára 30 frt Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr. Félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben. Az előfizetők minden szombatban egyegy füzetet kapnak.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRE ÉRKEZIK.	
Budapestről	1804. sz. szem. von. reggel 5 ó. 15 p.
B.-Bródól	1807. sz. szem. von. reggel 8 ó. 01 p.
Uj-Dombóváról	1842. sz. vegy. von. reggel 8 ó. 23 p.
Bécsből	6302. sz. szem. von. d. e. 9 ó. 39 p.
B.-Bródról	1805. sz. szem. von. d. e. 11 ó. 18 p.
Budapestről	1806. sz. szem. von. d. u. 4 ó. 08 p.
Vinkovczéről	6301. sz. szem. von. d. u. 5 ó. 0 p.
Budapestről	1802. sz. gyors von. este 7 ó. 44 p.
Bécsből	6312. sz. vegy. von. este 8 ó. p.
B.-Bródból	1803. sz. szem. von. éjjel 11 ó. 02 p.

PÉCSRŐL INDUL:	
B.-Bród	fel- 1304. sz. szem. von. reggel 5 óra 35 p.
Budapest	1801. sz. gyors. von. reggel 8 óra 24 p.
Bécs	6311. sz. vegy. von. reggel 8 óra 29 p.
Vinkovcze	6302. sz. szem. von. reggel 9 óra 49 p.
Budapest	1805. sz. szem. von. d. e. 11 óra 34 p.
Uj-Dombóvár	1853. sz. vegy. von. d. u. 2 óra 44 p.
B.-Bród	1806. sz. szem. von. d. u. 4 óra 20 p.
Bécs	6301. sz. szem. von. este 6 óra 32 p.
B.-Bród	1808. sz. szem. von. este 8 óra 18 p.
Budapest	1803. sz. szem. von. éjjel 11 óra 30 p.

F. évi május hó 1-től a B.-Bródból jövő 1807. számú és B.-Bródba menő 1808. számú személyvonatoknak Mohács felé csatlakozásuk van.

Bűnügyi tárgyalások.

Szeptember hó 9-én

4657. Cseh Pál ellen megfertőzés miatt.
4654. Stodler József és társai ellen lopás miatt.
4816. Pektics Lázó és társai ellen lopás miatt.

Szeptember hó 11-én.

5396. Duga József ellen lopás miatt
4876. Gróf Antal és társai ellen személyes szabadság megsértése miatt.

Szeptember hó 13-án

4596. Dunkovics József ellen gyilkosság büntetnének kísérlete miatt.
4822. Molnár János (Melák) ellen súlyos testi sértés miatt.

Felelősségi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

Szeptember hó 10.

1. Muráth Antal — Stettner Antal és társa d. e. 8¹/₂ óra
2. Schvabach Sándor — Schulcz Samu d. e. 9¹/₂ óra.
3. Mautner Albert — Radits Lőrinc d. e. 9¹/₂ óra.
4. Lederer Jakab — Tollas István és társa d. e. 10¹/₂ óra.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁVFelelős szerkesztő
PLEININGER FERENCTAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

13331 sz.

tkvi. 1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Muttnyánszky Béla ügyvéd pécsi lakos végrehajthatónak, Pap Mari pécsi lakos végrehajtható ellen 95 frt 90 kr. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajthatási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsváradai kir. járásbíróskodás területén levő Hidas község határában fekvő, a hidas 480. sz. tjkvben felvett + 471/a. hrsz. 326. sz. házra, udvar tőrré és présházra 1600 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi október hó 5-ik napjának d. e. 10 órákor Hidas községben, a bíróság lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 160 frtot készpénzben, vagy az 1881. évi november 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék tkkvi hatóságánál 1895. évi június hó 9-ik napján.

Bogyay Pongrácz
kir. törvényszéki bíró.

4675. sz.

tkv. 1895.

Árverési hirdetmény!

A dárdai kir. járásbíróskodás mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Farkas Lajos ügyvéd dárdai lakos végrehajthatónak, Kalló István csuzai lakos végrehajtható ellen 5 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajthatási ügyében a dárdai kir. járásbíróskodás területén levő, Csúza községben fekvő, a csuzai 502. sz. telekvi könyvben felvett 125. hsz. számú 90. sorsz. házra, udvar és kertre 400 frt, — az ugyanezen számú tjkvben felvett + 1292. hsz. számú fekvőségre az árverést 40 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi október hó 10. napján d. e. 10 órákor Csúza községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 40 forint és 4 forint készpénzben, vagy az 1881. 60 t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügym. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. bíróság mint tkvi hatóságánál 1895. évi június hó 25. napján.

Kletzár Lajos
kir. aljárásbíró

ZONGORA RAKTÁR

és

kölcsönző

INTÉZET

THIERFELDER A. BÉCS

VII/3. Burggasse 71.

Legnagyobb raktár zongora és harmóniákban.
Eladás készpénzfizetés és részletfizetésre.

Olcsó kölcsön díjak.

Bécs és a vidék részére

14983.

tkv. 1895.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Engel János apáthi (Glashütten) lakos végrehajthatónak, Trum Éva szül: Fridrich mórági lakos végrehajtható ellen 50 frt tőkekövetelés s jár. iránti végrehajthatási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a pécsváradai kir. járásbíróskodás területén levő, Zsibrik község határában fekvő, a zsibriki 135. sz. tjkvben felvett + 57. hrsz. 25. sz. házra, udvartérre, 52. hrsz. kertre és 58. hrsz. kertre a beltelekben 566 frt kikiáltási árban az árverést elrendelni, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok

az 1895. évi október hó 2-ik napjának d. e. 10 órákor Zsibrikben, a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át, vagyis 56 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi novb. 1-én 3333. sz. a. kelt igazs. minisztr. rend. 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságánál, 1895. évi június hó 27. napján.

Bogyay Pongrácz
kir. törvényszéki bíró.

Siptár Lajos

amerikai szőlőtelepén Pécsett

1895. őszén a következő tökéletesen beérett, az alábbi bizonyítvány tanúsága szerint teljesen fajtiszta

amerikai vesszők

kerülnek eladásra.

Gyökeres vesszők:

válogatott, nagyrészt ojtásra is alkalmas kitűnően meggyökeresedett és szép hajtásokkal:

60.000 drb	Rupestris Monticola	ezrenkint 65.— frt
12.000 "	Rupestris Metallica	65.— frt
55.000 "	Solonis	40.— frt
25.000 "	Rupestris selecta (válogatott faj)	nagylevelűek 25.— frt
30.000 "	Riparia selecta (válogatott faj)	75% portalis 20.— frt

Sima vesszők 45—50 cm. hosszúak:

60% ojtásra is alkalmas

250.000 drb	Rupestris monticola	40.— frt
25.000 "	Rupestris metallica	40.— frt

1000 drbnál kisebb megrendelés nem fogadtatik el.

A megrendelésnél 50% előleg küldendő be, s a vételár az átvétel alkalmával egyenlítő ki. Tavaszai szállításkor ezrenkint 2 frt teletelési költség is fizetendő.

Vidékre csomagolás és szállítási díj önköltségen számíttatik.

És végül a mikor még a tökéletes fajtisztaságért teljes kezességet vállalok, bátor vagyok a t. rendelők figyelmét az alábbi bizonyítványra felhívni:

M. kir. szőlészeti és borászati felügyelő Pécsett.

344/1895. szám.

Bizonyítvány.

Mely szerint bizonyítottatik, hogy Siptár Lajos pécsi lakos szőlőbirtokos amerikai szőlővessző-termelő-telepei magas, száraz és köves hegyen fekszenek, miért is a rólok lekerülő amerikai vesszők nem túlvastagok, de annál fásabbak, vékony belűek, sűrű izületűek s tökéletesen megérik, s így könnyen és biztosan gyökeresednek. — Továbbá bizonyítottatik, hogy amerikai szőlőfajai, mint a Vitis Solonis, Rupestris Monticola, Rupestris Metallica stb. teljes fajtisztán vannak telepítve.

Pécsett, 1895. augusztus hó 15-én.

Gábor József s. k.
kir. szőlészeti felügyelő. (Alajos-utca.)

Amerikai, europai és ojtott vesszők eladása.

Amerikai gyökeres vesszők.

50000 db Rupestris Monticola af. 65	15000 db Riparia Portalis af. 20.
10000 " Solonis " 40.	2000 " Riparia Grandglaber " 30.
2000 " Colombeau Rupestris " 65.	1000 " Rupestris Forthworth " 50.
2000 " Rupestris Metallika " 65.	1000 " Rup. Tayl. Narbonne " 50.
1000 " Rupestris Martin " 50.	1000 " Rup. Nouvo Metricana " 50.

Amerikai sima vesszők.

150000 db Rup. Monticola I. o. af. 40.	20000 Rup. Aram. Gausin No. 1. I. o. af. 50.
50000 " dtto dtto II. " " 30.	5000 dtto dtto dtto II. " " 40.
300000 " Solonis I. " " 25.	20000 Colombeau Rupest. I. " " 50.
100000 " dtto II. " " 15.	5000 dtto dtto II. " " 40.

Oltványok.

30000 drb gyökeres fásajtvány 1/2 Solonis 1/2 Portalis alanynyal: Kadarka, Oporto, Carignac, Alicante-Bouchet, 15 Chasselas és Muskátlyfaj, Olasz Rizling Furmint, ezre 150.— frt.

Europai sima és gyökeres vesszők.

10000 drb sima és gyökeres oltványról metezett vesszők: Kadarka, Oporto, Cabernet franc, Aramon, Carignac, Nagy Burgundi, Olasz Rizling, Zöld Sylvania, Ezerjő, Rakszöllő, Ökörszem, Furmint, Mézeas fehér, Follblanche, Gamay blanche et noir, Grand noir de Calmette, Pineau blanc, Piquepoul, 20 Chasselas és Muskátlyfaj. Ezre a simavesszőknek 6—15 frt, a gyökereseknek 12—20 frt-ig.

Az árak villányi vagy pécsi vasúthoz szállítva ezenkívül őszi átvétel és készpénzfizetés mellett értendők. Rendelésnél az ár 1/4 része előre beküldendő. Az első osztályú vesszők 5 mm.-nél erősebbek és ojtásra feltétlenül alkalmasak, a másodrendű jelzővel jelöltek 5 mm.-nél vékonyabbak és csakis ültetésre használhatók. Sima vesszőim 55 cm. hosszúak; a gyökeresek ezeknél rövidebbek, azonban dús hajtással és gyökérrel bírnak. Vesszőimet directe Richtertől Montpellierből hozattam, a Deák-féle magas kultúra módszere szerint neveltettek, feltétlenül fajtiszták és kiértettek. Hónahajtásokat forgalomba nem hozok. A vesszők telepeimen bármikor megtekinthetők. Tavaszi szállításkor a telelésért ezenkívül külön 2 frtot számítok fel. Csemegeszőlő ára 5 kilós kosarakban 30 kr. kgrmként szőlőbe kosár nélkül átvéve. Imperator és Gloir, legfinomabb asztali burgonya 45 frt 100 kgrmként nálam kapható. Látogatókat úgy pécsi, mint villányi telepeimen nagyon szívesen látok, érdekeltek így legjobban szerezhetnek meggyőződést vesszőim minőségéről és fajtisztaságáról.

TAUSSIG ZSIGMOND Pécsen,

cs. és kir. udvari bornagykereskedő és szőlőbirtokos.

Az államilag engedélyezett Magyar osz tállysorsjáték

I. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

nyeremény	korona	korona
1 á	80000	= 80000
1 " 1	60000	= 60000
1 " 2	40000	= 40000
1 " 3	30000	= 30000
1 " 4	20000	= 20000
1 " 5	15000	= 15000
1 " 6	10000	= 10000
2 " 7	8000	= 16000
8 " 8	4000	= 32000
10 " 9	2000	= 20000
13 " 10	1000	= 13000
100 " 11	400	= 40000
860 " 12	200	= 172000
9000 " 13	80	= 720000
10000 nyerem. össze.		1268000

az 1896. ezredéves kiállítás alkalmából

Előadás 100000 sorsjegy 31,499 nyerem.-nyel és 1 jutalomdíjjal.

A nyeremények minden levonás nélkül fizetendők ki. A huzások kifizetéséért és kir. közzéjegy ellenőrzése mellett tartódnak.

Legnagyobb nyerem. a legkedvezőbb esetben:

1.000.000

korona.

Az I. osztály huzása után vásárolt sorsjegyekért az I. osztály díja után fizetendő.

II. osztályú nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

nyeremény	korona	korona
1 jutal.	600000	= 600000
1 " 1	400000	= 400000
1 " 2	200000	= 200000
1 " 3	100000	= 100000
1 " 4	50000	= 50000
2 " 5	20000	= 40000
12 " 6	15000	= 30000
4 " 7	10000	= 40000
10 " 8	8000	= 80000
27 " 9	6000	= 162000
100 " 10	2000	= 200000
200 " 11	1000	= 200000
1150 " 12	200	= 230000
20000 " 13	100	= 2000000
21499 nyerem. és 1 jutalom		4332000

AZ I. OSZTÁLYÚ SORSJEGYEK ÁRAI:

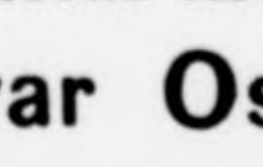
1/1	1/10	1/20	korona
40.—	4.—	2.—	korona.

A TELJES mindkét osztályra érvényes sorsjegyek árai:

1/1	1/10	1/20	teljes sorsjegy
80.—	8.—	4.—	korona.

Valamennyi sorsjegy a falragaszok által megjelölt eladási helyeken kapható.

Budapest, 1895. augusztus hóban. Andrassy-ut 5. szám.

Magyar Osz tállysorsjáték Igazgatóság.

Sorsjegyek eladásra való átvétele iránti megkeresések hozzánk intézendők.

Első államilag engedélyezett Magyar osz tállysorsjáték

az Ezredéves kiállítás alkalmából Budapesten 100.000 sorsjegy.

31499 két osztályba beosztott pénznyereménnyel és egy jutalommal.

5 millió 600,000 korona összértékben

minden levonás nélkül készpénzben fizetendő. — Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Első huzás 1895. október 16—19-ig BUDAPESTEN.

Ezerint ajánlom és utánvét mellett küldök azét

eredeti sorsjegyek az 1-ső osztály részére 40.— 20.— 8.— 4.— 2.— korona.

eredeti teljes sorsjegyek, melyek mind a két huzásban érvényesek 80.— 40.— 16.— 8.— 4.— korona.

Teljes sorsjegyek, a melyek az első osztályban nyereménnyel kibuzatnak, egyszersmind a nyereménnyel az előlegesen a második osztályra vonatkozó betét fizettetik vissza. — Megrendelések postautalvány útján lehetőleg a cím igen pontos megjelölésével kértetnek.

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, Budapest, szervita-tér 3.

Check-Conto: Magyar postatakarékpénztár 3960. — Sürgöny cím: LOTTOHEINTZE Budapest. — Vidéki megrendelők porto fejében 10 fillért ajánlati leveleikért 30 fillért, továbbá minden egyes nyereményjegyzékért 20 fillért szíveskedjenek külön mellékelni.

Lottógyűjtődék, viszontelárusítók és ügynökök mindenhol felállítatnak.

Hirdetmény.

Cserkut község előjárósága a községi urbérek megbizásából közhirre teszi, hogy az őket illető

kocsmahelyiséget, vágóhidat és mészárszéket

a hozzá tartozó mellék-épületekkel

f. évi szeptember hó 15-én d. u. 2 órakor a h. birói lakban nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek 1896. január 1-től három egymás után következő évre berbeadja. A feltételek a biró házában be tekinthetők.

Kulin János h. biró.
Vörös János esküdt.

FÉRFIRUHÁK, gyermeköltönyök

őszi idényre

FELÖLTŐK

elegáns divatos kivitelben

kitünő szabással

dus választékban olcsó árakon

kaphatók

a ZENTLER-féle

cs. és kir. szab. udvari férfiruha raktárban király-utca 1. a városháza átellenében.

Legjobb ezer poloskák, balhák, házi bogarak, moly, a házi állatokon lévő élősködők ellen stb. stb.

Kapható Pécssett:

Grünhuth és Hirschler Főraktár
 Alt és Böhm
 Berecz Sándor
 Burits Máttyás
 Deutsch Lipót.
 Dobszay Antal
 Eizer János
 Gyimóthy Gyula
 Hampl Ede
 Herdlein Lajos
 Hollósy Adolf
 Klobucsár Mihály
 Köszl János
 Leichtner Mór
 Lang Herman fia
 Lehner János
 Markus S.
 Manner Mór
 Molnár János
 Mitzky Mór
 Póth Vilmos
 Präger János
 Prandl Gyula
 Rech Vilmos özv.
 Reinfeld A.
 ifj. Rézbányai János
 Schweitzer Keresztély
 Simon János
 Sipőcz István gyógyszer.

Sperl Vilmos
 Spitzer Jakab
 Spitzer Sándor fia
 Wallerstein R. utóda
 Weber Ferencz
 Wertheimer Ch.
 Zsivánovits Károly

Pécs Bányatelep:
 Victualien Mag. der D.G.H.
 Geibhardt István

Bárcstelep:
 Neumann E. M.

Bar-Szabolcs:
 Pollák Gábor

Bonyhád:
 Ermel Adolf
 Traiber A. V.

Dombóvár:
 Pauncz Adolf
 Schneckenberger Rob
 Spitzer Imre
 Spitzer József

Német-Bóly:
 Kann Lipót.

Szigetvár:
 Friedl Dávid
 Osesodál Gusztáv
 Szalay József

Bar. Szt. Lőrincz:
 Gebauer Tivadar

Villányon:
 Gyimóthy Jákó.

Vörösmart:
 Thury Dénes gyógyszer.

Zacherlin

Kitünő hatása. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férget és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt üveg, 2) a „Zacherl“ név.

ISKOLAKÖNYVEK.

A főgymnasium, főreáliskola, kereskedelmi, polgári leány és az összes elemi iskolák számára

eredeti bolti áron

valamint papir-, író- és rajzszerkek a legjutányosabb áron kaphatók

Engel Lajos utóda

könyv-, és papirkereskedésében Pécssett, Király-utca 4. sz. az „Aranyhajó“ szállodával szemben.

Iskolakönyvek darabonként 20 krért kötnek be.

Minden tanuló ki szükségletet nálam szerzi be egy

csinos ajándékot kap.